

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie BiZa

Aan de minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Plaats en datum: Den Haag, 22 december 2016
Betreft: Aanvullende vragen over het manipuleren van verkiezingen door hacks en
nepnieuws
Ons kenmerk: 2016Z24531/2016D50744

Geachte heer Plasterk,

Tijdens de regeling van werkzaamheden van 20 december 2016 is besloten om, naast de reeds tijdens die regeling van werkzaamheden gestelde vragen, ook te inventariseren welke vragen de leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken nog meer hebben over het manipuleren van verkiezingen door hacks en nepnieuws.

Hieronder zijn deze aanvullende vragen opgenomen.

1. Wat voor bedreigingen ziet het kabinet voor de organisatie van en het verloop van de komende Tweede Kamer verkiezingen door mogelijke manipulatie van de verkiezingen door middel van hacks of nepnieuws door buitenlandse mogendheden of andere kwaadwillenden?
2. Welke stappen onderneemt het kabinet om politieke partijen en politici te behoeden voor hacks door buitenlandse mogendheden of andere organisaties die de verkiezingen willen manipuleren?
3. Welke stappen onderneemt het kabinet om manipulatie van de verkiezingen door middel van gehackte peilingen en nepnieuws te voorkomen?
4. Is het kabinet bereid samen met de Tweede Kamer organisatie de veiligheid van het ICT- en mailsysteem van de Tweede Kamer te beoordelen op het gebied van cyberveiligheid?
5. Is het kabinet zich bewust van concrete pogingen in het recente verleden om via hacks verkiezingen in Nederland te manipuleren?
6. Is het verkiezingsproces zelf kwetsbaar voor hacks, bijvoorbeeld bij het doorgeven van de uitslag van stembureaus naar het hoofdstembureau en van de hoofdstembureaus naar het centraal stembureau? Welke maatregelen neemt het kabinet om de risico's in het verkiezingsproces te beperken?
7. Van hoeveel landelijke politici (Kamerleden en leden van het kabinet) heeft uw aanwijzingen dat zij worden afgeluisterd of dat hun email gehacked wordt?

De commissie verzoekt u te bevorderen de schriftelijke beantwoording nog in 2016 aan de Kamer te doen toekomen.

Bij deze breng ik u het verzoek van de commissie over.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken,

Drs. M.J. van der Leeden
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.biza@tweedekamer.nl

**Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag**

**T. 070-3182211
E. cie.biza@tweedekamer.nl**